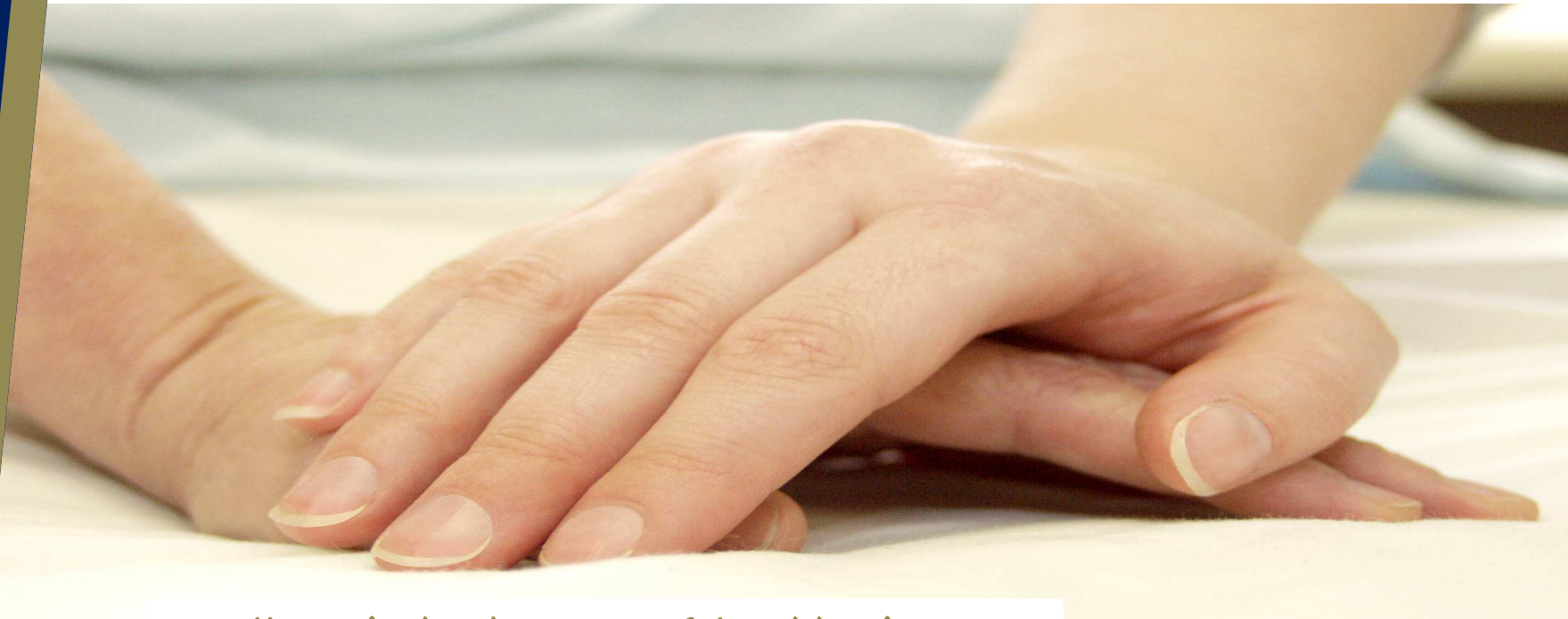

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Betsi Cadwaladr
University Health Board

Datganiad Ansawdd Blynyddol 2013/14

Gwella Iechyd a darparu gofal ardderchog .....

Cynnwys

Tudalen

Croeso gan y Cadeirydd a Phrif Weithredwr	3
Ein poblogaeth	4
Gwelliannau a heriau 2013/14	5
Cadw'n iach	6
Gofal Diogel	8
Gofal Effeithiol	11
Gofal Amserol	15
Trin pobl fel unigolion	17
Ein Staff	21
Edrych ymlaen	23
Datganiad oddi wrth Gyngor Iechyd Cymuned Gogledd Cymru	25

Mae'r ddogfen hon yn rhan o'n hadroddiadau blynyddol. Yn ogystal â'r adroddiad hwn, gallwch ddod o hyd i fanylion pellach yn ein dogfen dechnegol a gynhyrchwyd i gyd-fynd â'r adroddiad hwn ac mae hefyd yn gysylltiedig â'n Hadroddiad Blynyddol a'n Datganiad Llywodraethu Blynyddol. Gallwch ddod o hyd i bob un o'r rhain trwy ddilyn y ddolen ganlynol.

[Cyhoeddiadau'r Bwrdd Iechyd](#)

Gall yr adroddiad hwn ac unrhyw ddogfennau cefnogol fod ar gael mewn ieithoedd neu fformatau eraill ar gais, oddi wrth:

Yr Uned Cyfathrebu Corfforaethol

Ebost: bcuhbpressdesk@wales.nhs.uk

Ffôn: 01248 38 4776

Ffacs: 01248 384 731

Gwella Iechyd a darparu gofal ardderchog .....

Croeso gan y Cadeirydd a Phrif Weithredwr

Croeso i ail Ddatganiad Ansawdd Blynyddol Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.

Nod y ddogfen hon yw disgrifio, yn agored ac yn onest, sut rydym yn gweithio i ddarparu gofal diogel, o ansawdd uchel, i'n cleifion ar draws Gogledd Cymru.

Mae'n crynhoi'r camau rydym wedi'u cymryd yn ystod 2013/14 i wella ein gwasanaethau a rhannu rhai o'r nifer fawr o enghreifftiau o ofal ardderchog yn ein Bwrdd Iechyd. Mae hefyd yn manylu ar yr heriau rydym yn eu hwynebu a'r meysydd lle mae angen i ni wella. Mae'n gyfle i ni ofyn i'n hunain "ydyn ni'n diwallu anghenion pobl?"

Mae'r flwyddyn ddiwethaf wedi bod yn anodd i ni, wrth i gyhoeddiad adroddiad gan Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru ym mis Mehefin 2013 ddod â methiannau'r Bwrdd Iechyd i ffocws clir.

Mae llawer wedi newid ers hynny. Rydym yn symud ymlaen ac yn gweld canlyniadau.

Rydym yn gweithio'n agos â'n staff, cleifion a phartneriaid i wneud yn siŵr bod y safonau gofal mae ein cleifion yn eu derbyn yn gwella yn barhaus. Rydym yn edrych yn ofalus iawn ar y gefnogaeth sydd ar waith i helpu ein staff i ddarparu'r gofal maent eisiau ei ddarparu, a chael gwared ar bethau sy'n ein rhwystro wrth weithredu'n effeithiol.

Ar ddechrau'r flwyddyn, gwnaethom gytuno ar bwrpas, gwerthoedd ac ymrwymïadau newydd fel bod pob un o'n 16,000 aelod o staff yn cefnogi ffordd o ymddwyn, nod gyffredin, a gweledigaeth a rennir - gwella iechyd a darparu gofal ardderchog.

Fel gweddill y GIG, mae angen i ni addasu yn gyson i anghenion a gofynion sy'n newid. Fodd bynnag, mae ein prif flaenoriaeth yn parhau – gwneud yn siŵr bod ein cleifion yn derbyn gofal o ansawdd uchel, diogel, cynaliadwy a thosturiol.

Dr Peter Higson, Cadeirydd

Yr Athro Trevor Purt, Prif Weithredwr

Gwella Iechyd a darparu gofal ardderchog .....

Ein poblogaeth

Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr yw'r sefydliad iechyd mwyaf yng Nghymru, yn darparu amrywiaeth llawn o wasanaethau gofal cychwynnol, cymunedol, iechyd meddwl ac ysbyty llym ar gyfer poblogaeth o oddeutu 678,000 o bobl ar draws Gogledd Cymru a nifer sylweddol o ymwelwyr a thwristiaid yn yr ardal. Ein pwrpas yw gwella iechyd a darparu gofal ardderchog.

Rydym:

- Yn cyflogi oddeutu 16,700 aelod o staff
- Gennym gyllideb o oddeutu £1.2 biliwn
- Yn rhedeg tri ysbyty cyffredinol dosbarth (Ysbyty Gwynedd ym Mangor, Ysbyty Glan Clwyd ym Modelwyddan ac Ysbyty Maelor Wrecsam)
- Yn darparu gofal mewn 18 ysbyty llym a chymuned arall, a rhwydwaith o dros 90 o ganolfannau iechyd, clinigau, canolfannau timau iechyd cymunedol ac unedau iechyd meddwl
- Yn cydlynu gwaith 114 practis Meddygfa Teulu a gwasanaethau'r GIG sy'n cael eu darparu gan ddeintyddion, optegwyr a fferyllwyr.

Er mwyn helpu gwasanaethau iechyd, gofal cymdeithasol a chymunedol i gydweithio yn effeithiol i gefnogi trigolion, mae gwasanaethau'r GIG y tu allan i ysbytai wedi cael eu trefnu yn 14 ardal leol. Dyma'r ardaloedd lleol:

- Ynys Môn
- Arfon, Dwyfor, Meirionnydd
- Gorllewin Conwy, Dwyrain Conwy
- Gogledd Sir Ddinbych, Canol/De Sir Ddinbych
- Gogledd Orllewin Sir y Fflint, De Sir y Fflint a Gogledd Ddwyrain Sir y Fflint
- Gorllewin a Gogledd Wrecsam, Tref Wrecsam, De Wrecsam

Gwelliannau a heriau 2013/14

Yn dilyn blwyddyn heriol, ein blaenoriaeth oedd gwella ansawdd a diogelwch y gofal rydym yn ei ddarparu â ffocws penodol ar y ddau faes isod:

Trefniadau llywodraethu

Yn ystod haf 2013 cyhoeddodd Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) adroddiad ar y cyd am sut rydym yn rhedeg ein systemau, prosesau a pholisïau yn y Bwrdd Iechyd. Roedd yr adroddiad yn dwyn sylw at fethiannau sylweddol ac ers hynny rydym wedi bod yn gweithio i wella ansawdd y gofal rydym yn darparu a'r prosesau sicrwydd rydym yn eu defnyddio i fonitro gofal. Bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn ymgymryd ag adolygiad pellach yn ystod haf 2014 i fonitro ein cynnydd ers yr ymweliad cyntaf.

Gallwch ddod o hyd i gopi o'r adroddiad yma:

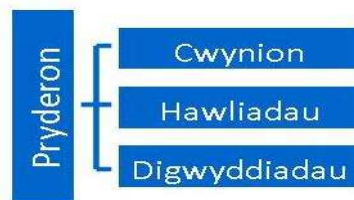
[Adroddiad AGIC/SAC ar y cyd](#)
[Copi o'r adroddiad wedi'i ddiweddarau](#)

Yn dilyn yr adroddiad, rydym wedi adolygu cyfrifoldebau ein Swyddogion Gweithredol a bellach mae ein holl waith ansawdd a diogelwch yn gyfrifoldeb Angela Hopkins Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio a Bydwreigiaeth

Mae Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio a Bydwreigiaeth yn gyfrifol am weithredu "Gweithio i Wella"*, ac mae hi wedi rhoi trefniadau llywodraethu ac arwain cadarn ar waith ar gyfer rheoli ac atal heintiau.

Hefyd, mae gennym Grŵp Gweithredol Sicrhau Ansawdd sy'n cynnwys staff uwch o bob adran ar draws y Bwrdd Iechyd ynghyd â'n Cyfarwyddwyr Meddygol a Nyrsio. Mae'r grŵp hwn yn edrych ar unrhyw feysydd o ddiogelwch allai fod gennym, ac yn gweithredu arnynt.

*Gweithio i Wella yw'r ffordd byddwn yn delio â phethau sy'n mynd o chwith yn y GIG yng Nghymru.

Gwasanaethau Iechyd Meddwl

Yn ystod 2013 daeth arolygwyr allanol o hyd i broblemau yn Uned Iechyd Meddwl Hergest yn Ysbyty Gwynedd. Yn ystod mis Rhagfyr 2013, yn dilyn pryderon gan ein gofawyr, gwnaethom ofyn i arolygwyr allanol adolygu ein gweithdrefnau yn Uned Ablett, Ysbyty Glan Clwyd hefyd. Mae gwaith ar y gweill â'r awdurdodau rheoliadol sy'n gysylltiedig â'r adolygiadau hyn a bydd ein hadroddiad flwyddyn nesaf yn manylu arnynt ymhellach. Gallwch ddod o hyd i ddiweddariad o ran Uned Hergest yma: [Newyddion diweddaraf Uned Hergest](#)

Rheoli ac atal Heintiau

Rydym wedi cymryd camau i adolygu a newid trefniadau ar gyfer rhyddau ac atal heintiau, yn dilyn achosion *Clostridium difficile* yn Ysbyty Glan Clwyd ym mis Mawrth 2013. Cynhaliodd yr arbenigwr rheoli heintiau, yr Athro Brian Duerden, adolygiad annibynnol. Rydym wedi gwneud cynnydd sylweddol ond mae heriau'n parhau. Gwahoddwyd yr Athro Duerden i ymgymryd ag asesiad pellach ym misoedd Mai/Mehefin 2014 i asesu'r gwelliannau a wnaethpwyd.

[Ymateb i adroddiad yr Athro Duerden](#)
[Newyddion diweddaraf yr Athro Duerden](#)

Cadw'n Iach

Mae iechyd a lles ein poblogaeth yn dda o'u cymharu â rhannau eraill o Gymru. Fodd bynnag, mae anghydraddoldebau'n parhau o ran y cymunedau lleiaf amddifadus a'r rhai mwyaf amddifadus. Mae'r datganiad o angen yn ein [Cynlluniau](#) yn dangos y prif bethau sy'n cefnogi iechyd da a'r rhain sydd wedi gyrru ein gwaith i gadw ein poblogaeth yn iach yn 2013/14.

Ychydig o'n gwaith i sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cael y cychwyn gorau mewn bywyd:

- ✓ Mae 94 o fydwragedd cymunedol a staff cefnogol wedi cael hyfforddiant i helpu merched beichiog i roi'r gorau i ysmegu. Mae hyn wedi arwain at gynnydd cyson mewn cyfeiriadau i Dim Smygu Cymru
- ✓ Mae gennym brosiect marchnata cymdeithasol arloesol i geisio stopio merched ifanc (11-12 oed) rhag dechrau ysmegu

- ✓ Rydym yn cynnig Llwybr Gofal Integredig i ferched beichiog gorbwysau, sy'n cael ei gefnogi gan fydwragedd cymunedol y mae pob un ohonynt wedi cael hyfforddiant sy'n canolbwyntio ar faeth a gweithgaredd corfforol yn ystod beichiogrwydd.
- ✓ Mae ein gwasanaethau mamolaeth wedi cymryd rhwng ym mhrosiect '*Grymuso i Ddewis*' lechyd Cyhoeddus Cymru i gynyddu nifer y merched ifanc sydd mewn risg o feichiogrwydd yn eu harddegau sy'n cymryd dulliau atal cenhedlu gwrthdroadwy hirdymor.

Bydd pobl yn cael eu diogelu trwy raglenni brechu ac imiwneiddio - rhai enghreifftiau o welliannau

- ✓ Mae cyfraddau'r plant sy'n cael imiwneiddiadau wedi parhau i gynyddu, ac mae'r targedau i sicrhau lefel imiwnedd y boblogaeth wedi cael eu cyflawni neu eu cynnal mewn llawer o'n rhaglenni imiwneiddio.
- ✓ Ein cyfraddau imiwneiddio fflw ymhlith pobl dros 65 oed oedd yr uchaf yng Nghymru yn y cyfnod hyd at ddechrau mis Ebrill 2014, a'r uchaf ond un ymhlith pobl dan 65 oed sydd mewn risg benodol o'r fflw oherwydd cyflyrau meddygol sydd eisoes yn bodoli.

Gweithredoedd i gefnogi pobl i roi'r gorau i ysmegu

- ✓ Pecyn cymorth i gefnogi Meddygon Teulu i gynyddu nifer y cleifion sy'n cael eu cyfeirio i wasanaethau Rhoi'r Gorau i Ysmegu
- ✓ Rydym yn gweithio mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol i fynd i'r afael â sbwriel oherwydd bonion sigarennau ar safleoedd ein hysbytai

Mae Gofal Iechyd yng Ngogledd Cymru yn Newid

Un o'n heriau mwyaf oedd gwneud y newidiadau a argymhellwyd yn dilyn Mae Gofal Iechyd yng Ngogledd Cymru yn Newid a arweiniodd at gau pedwar ysbyty cymuned. Roedd hefyd yn golygu newidiadau o ran oriau agor ysbytai cymuned a'r gwasanaethau a gynigir ynddynt. Gwnaethom fynd ati i ymgysylltu â chymunedau lleol wrth roi'r newidiadau ar waith a gofyn am eu syniadau a safbwyntiau ynglŷn â sut fyddai gwasanaethau'n gweithio gorau yn y dyfodol. Rydym yn parhau i weithio ar ddarpariaeth lawn y gofal ychwanegol a ddisgrifwyd isod.

Canolfan Hybu Iechyd Ysbyty Dolgellau - bydd yr adran cleifion allanol yn ganolfan i'r gymuned lle bydd cleifion yn gallu cyrraedd amrywiaeth eang o gefnogaeth a chynghor iechyd fel y rhaglen 'Healthy Hearts', sgrinio retinopathi diabetig, sgrinio canser croen, rhoi'r gorau i ysmygu, ac ymwybyddiaeth o'r brostad.

(Ysbyty Dolgellau)

Rhoi meddyginiaeth fewnwythiennol a thrallwysiadau gwaed mewn ysbytai cymuned - Rydym yn gweithio i ddarparu trallwysiadau gwaed a phigiadau ar gyfer cleifion lleol mewn nifer o'n hysbytai cymuned. Mae hyn yn golygu ni fydd yn rhaid i gleifion deithio i'w hysbytai dosbarth cyffredinol neu Ysbyty Walton yn Lerpwl. Rydym wedi gwneud cynnydd da ac rydym yn ymestyn hyn ymhellach ar draws Gogledd Cymru.

Gofal Ychwanegol - Yn darparu gofal ychwanegol i gleifion yn eu cartrefi eu hunain a fyddai, fel arall, yn gorfod cael eu derbyn i ysbyty. Ar gyfer cleifion sydd eisoes mewn ysbyty, gall Gofal Ychwanegol eu cefnogi i gael eu rhyddhau i fynd adref. Bellach rydym yn darparu gofal ychwanegol ar draws ardaloedd o; Conwy, Sir Ddinbych, Ynys Môn, a rhannau o; Gwynedd, Sir y Fflint a Wrecsam.

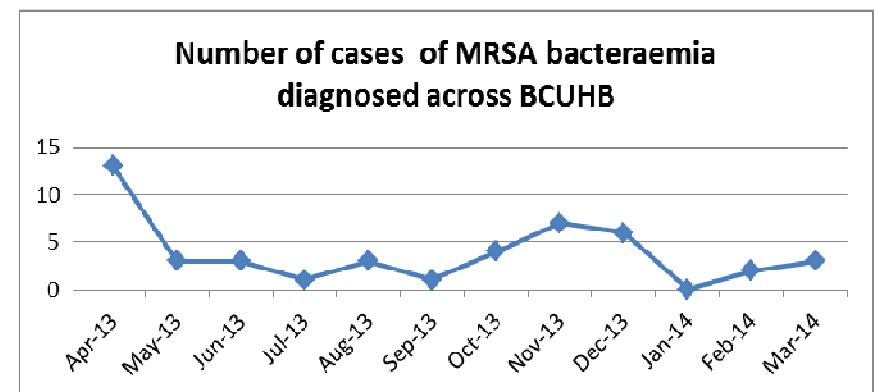
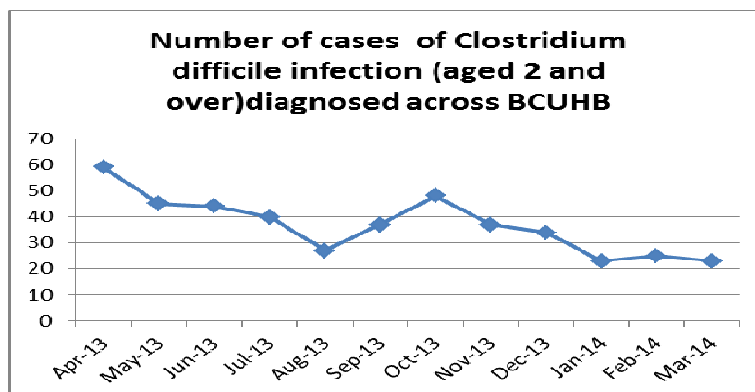
Gofal Diogel

Rheoli ac atal Heintiau

Mae atal heintiau yn flaenoriaeth allweddol i ni. Mae materion sy'n ymwneud â heintiau'n cael eu hystyried ym mhob cyfarfod Bwrdd. Mae arweinyddiaeth ac arbenigedd o ran atal heintiau wedi cael eu cryfhau ac mae gennym raglen glir ar waith i wneud yn siŵr bod camau'n cael eu cymryd. Rydym hefyd wedi rhoi'r pethau canlynol ar waith:

- Rhaglen o archwiliadau adolygu cyflym sy'n digwydd o fewn 24 awr o achosion newydd o haint *Clostridium difficile* mewn cleifion mewnol i nodi meysydd i'w gwella yn gyflym, a gweithredu i leihau'r risg o haint o gleifion eraill
- '10 safon allweddol' ar gyfer pob ward ac adran, i helpu i atal datblygiad heintiau. Mae'n rhain yn canolbwyntio ar safonau uchel o lendid a hylendid dwylo ac maent yn cael eu monitro yn fisol
- Mae gwelliannau wedi cael eu gwneud i'n systemau glanhau fel defnyddio cynnyrch glanhau glanedydd-clorin newydd a mwy effeithiol
- Mae gwell presgripsiynu gwrthfotigau mewn ysbytai a gofal cychwynnol wedi bod yn ffocws allweddol eleni

Sut Ydym Ni Wedi Gwella?

	2012/13	2013/14	Yn well neu'n waeth na gweddill Cymru ar ddiwedd 2014
Nifer yr achosion o haint <i>Clostridium difficile</i> (2 flwydd oed a hŷn) sy'n cael diagnosis ar draws BIPBC	637	442	☹
Nifer yr achosion o facteraemia MRSA sy'n cael diagnosis ar draws BIPBC	49	46	☹
Nifer yr achosion o facteraemia MSSA sy'n cael diagnosis ar draws BIPBC	118	106	☺

Er ein bod wedi gweld gostyngiad yn nifer yr achosion yr adroddwyd arnynt o flwyddyn i flwyddyn, rydym yn gwybod bod gennym welliannau i'w wneud i fod yn hafal â gweddill Cymru.

Yn gyffredin â llawer o ysbytai ar draws Cymru a Lloegr, mae BIPBC wedi gweld achosion o ddolur rhydd a chwydu oherwydd Norofirws yn ystod 2013-14. Rydym wedi canolbwyntio ar nodi cleifion â Norofirws posibl yn gyflym, a gwneud yn siŵr bod mesurau rheoli ar waith i gyfyngu ei ledaeniad. O ganlyniad, mae nifer yr achosion wedi lleihau ers Ionawr 2014. Mae BIPBC wedi cymryd rhan mewn astudiaeth ymchwil dan arweiniad y Gymdeithas Atal Heintiau i wella mesurau rheoli Norofirws yn y dyfodol.

Digwyddiadau Difrifol

Byddwn yn cofnodi unrhyw ddigwyddiad sy'n arwain at ryw radd o niwed i'r claf neu achosion y bu ond y dim iddynt ddigwydd. Mae'n bwysig iawn ein bod yn ymchwilio i'r digwyddiadau hyn yn llawn ac yn sicrhau pan fydd y digwyddiad wedi digwydd oherwydd gwyriad oddi wrth bolisi, ymarfer proffesiynol neu systemau a phrosesau, ein bod yn cywiro hyn ac yn dysgu'r gwersi i sicrhau na fydd y math hwnnw o ddigwyddiad yn ailddigwydd. Bydd digwyddiadau'n cael eu graddio yn ôl lefel difrifoldeb ac mae hyn yn cael ei bennu gan feini prawf y mae Llywodraeth Cymru wedi'u gosod.

Dylai'r digwyddiadau difrifol (gradd 1 a 2) gael ymchwiliad a dylai adroddiad gael ei ddatblygu ynghyd â chynllun gweithredu ar gyfer gwelliannau. Dylai'r ymchwiliad a'r cynllun gweithredu gael eu cwblhau o fewn amserlen benodol (rhwng 30 diwrnod a 3 mis). Os yw'r achos yn gymhleth iawn, gellir cwblhau hyn mewn 6 mis. Rydym wedi cael llawer gormod o ddigwyddiadau difrifol nad ydynt wedi cael ymchwiliad mewn modd amserol.

Rydym yn cydnabod yn llawn yr angen am welliannau y mae adolygiad allanol wedi tynnu sylw atynt.

Rydym wedi ymgymryd â gwaith ar hyn yn 6 mis diwethaf 2013/14 ac mae nifer y cynlluniau gweithredu sy'n aros yn sgil digwyddiadau difrifol wedi lleihau, fodd bynnag dyma nifer yr achosion sy'n aros i ddatrys yr holl weithredoedd:

O 2012/13:

Roedd 2 achos yn "Byth Digwyddiadau"

O 2013/14:

Roedd 6 achos o'r niferoedd hyn yn "Byth Digwyddiadau".

- ✓ Bellach mae proses ffurfiol ar waith i sicrhau bod y Digwyddiadau hyn yn cael ymchwiliad llawn ac yn dod i gasgliad cyn gynted â phosibl a bydd ein ffocws ar gyfer 14/15 ar broses ymchwilio llawer mwy amserol, gan gynnwys y teulu'n llawn pan fyddent yn hoffi cael eu cynnwys. Mae'n rhaid i ni ddangos ein bod yn mynd ati i ddysgu gwersi o'r ymchwiliadau hyn a defnyddio'r rhain yn gyson i leihau'r tebygolrwydd bod y digwyddiadau hyn yn digwydd.

Bydd ein [Strategaeth Gwella Ansawdd](#) yn canolbwyntio ar y gwelliannau diogelwch y mae angen i ni eu gwneud dros y 3 blynedd nesaf.

Quality Improvement Strategy

The Board's Strategic Implementation Plan
2014 – 2017

* "Byth Digwyddiad" yw digwyddiad diogelwch cleifion sy'n ddifrifol ac y gellir ei atal i raddau helaeth, ac na ddylent ddigwydd

Gofal Effeithiol

Archwilio Clinigol

Archwilio clinigol yw sut rydym yn mesur gofal iechyd yn erbyn safonau y cytunwyd arnynt. Deilliannau gweithgareddau archwilio clinigol yw un ffordd byddwn yn gwybod a yw gofal yn bodloni safonau lleol neu genedlaethol y cytunwyd arnynt. Mae'n caniatáu staff gofal iechyd i adlewyrchu ar eu hymarfer clinigol i helpu i ddarparu deilliannau a thriniaethau o ansawdd gwell i gleifion. Mae'n cefnogi darpariaeth gofal diogel ac effeithiol i gleifion.

Gall fod yn heriol cymryd rhan mewn rhaglenni archwilio clinigol lleol a chenedlaethol oherwydd blaenoriaethau clinigol sy'n cystadlu. Fodd bynnag, daeth yn glir yn ystod y 12 mis diwethaf fod yn rhaid i ni alinio angen lleol â rhaglenni cenedlaethol.

Rydym wedi cyfuno archwilio lleol a chenedlaethol i wella darpariaeth gwasanaeth a defnyddio arbenigedd ac amser staff yn effeithiol. Dyma rai enghreifftiau:

- ✓ Mae ein Fforwm Gweithrediadol Dementia wedi datblygu cynllun gweithredu sy'n cynnwys gwerthuso yn erbyn nifer o fesurau sefydledig (gwelwch yr adran Urddas). Bydd cymryd rhan yn rownd nesaf yr Archwiliad Dementia Cenedlaethol yn hydref 2014 yn nodi cynnydd a wnaethpwyd ers yr Archwiliad Cenedlaethol diwethaf
- ✓ Gwnaeth archwiliad lleol o ran trosglwyddo meddygol ganolbwyntio ar ddau faes sy'n broblemau, sef trosglwyddo ar benwythnosau a throsglwyddo dydd i nos. O ganlyniad, argymhellwyd newidiadau mewn ymarfer, gan gynnwys defnyddio canllawiau Coleg Brenhinol y Ffisigwyr

Ymchwil ac Arloesi

Rhwng mis Ebrill 2013 a mis Mawrth 2014, cafodd mwy na 5000 o gleifion eu recriwtio i amrywiaeth o brosiectau ymchwil. Roedd y cleifion a recriwtiwyd yn ychwanegu budd go iawn at y ffordd mae gofal iechyd yn cael ei ymchwilio a'i wella yng Ngogledd Cymru. Mae ymchwil yn ein helpu i archwilio a datblygu dulliau newydd o ymdrin â darparu gofal iechyd a thriniaeth i'n cleifion.

Arloesi

- ✓ Rydym yn cefnogi staff i fod yn arloesol ac yn darparu cyfleoedd i staff archwilio ffyrdd newydd o weithio. Mae ein Hadrann Ffiseg Feddygol wedi llwyddo i ddylunio a gweithgynhyrchu'r Celt Phantom
- ✓ Canolbwyntiodd archwiliad trosglwyddo meddygol lleol ar ddau faes sy'n achosi problemau, sef penwythnosau a throsglwyddo o ddydd i'r nos. O ganlyniad, argymhellwyd newidiadau ymarfer, yn cynnwys defnyddio safonau'r Coleg Brenhinol

Mae Gwasanaethau Gofal Cychwynnol yn cael eu darparu gan dri grŵp: Meddygon Teulu, Deintyddion a Fferyllfeydd Cymunedol sy'n cael eu contractio trwy contractau y cytunwyd arnynt yn genedlaethol. Mae'r Uned Cefnogi Gofal Cychwynnol yn cefnogi a monitro'r gweithgaredd ac ansawdd y mae contractwyr gofal cychwynnol yn ei ddarparu mewn nifer o ffyrdd. Manylir isod ar rai o'r rhain:

- Mae fframwaith ansawdd a deilliannau (QOF) yn system o anogaethau ariannol ar gyfer practisau meddyg teulu i ennill gwelliannau ansawdd o ran y gofal byddant yn ei ddarparu fel Meddygon Teulu

Fframwaith Deilliannau Ansawdd

- Ar 27th Mawrth 2014, dechreuodd Rhaglen Ymweld Sicrhau Ansawdd newydd ar gyfer Meddygon Teulu ac erbyn 4^{ydd} Mehefin 2014 roedd 23 practis wedi cael ymweliad. Mae cyflwyniad a datblygiad pellach Rhaglenni Ymweld Sicrhau Ansawdd ar gyfer Deintyddion a Fferyllwyr Cymunedol yn parhau, â chynllun i roi'r rhain ar waith erbyn Rhagfyr 2014

Ymweliadau Sicrhau Ansawdd â Meddygon Teulu / Deintyddion / Fferyllwyr Cymunedol

- Dyma becyn cymorth hunan adrodd bydd practisau Meddyg Teulu yn ei gwblhau ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol. Byddant yn asesu eu hunain yn erbyn 51 gwahanol fatricsau, sy'n cwmparu pob agwedd ar ddiogelwch cleifion a llywodraethu clinigol

Pecyn Hunan Asesu Rheolaeth Glinigol Cymru

Ar gyfer y 3 blynedd ddiwetha, Meddygon Teulu Gogledd Cymru oedd yn perfformio gorau yng Nghymru ar gyfer ymgysylltu a chwblhau'r pecyn cymorth Llywodraethu Clinigol.

- Mae'r gwasanaethau hyn yn ychwanegol at y Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol bydd pob Meddyg Teulu'n eu darparu
- Mae'r rhain yn ddewisol a naill ai'n cael eu datblygu gan Lywodraeth Cymru (Gwasanaethau Ychwanegol Uniongyrchol) neu'r Bwrdd Iechyd (Gwasanaethau Ychwanegol Lleol)
- Maent wedi cael eu dylunio i wella'r gofal a ddarperir i gleifion mewn gofal cychwynnol ac yn y gymuned, gan ddod â gofal yn nes at adref

Gwasanaethau Ychwanegol Meddyg Teulu

- Byddwn yn dilyn 'Gosod y Cyfeiriad' - Rhaglen Ddarparu Strategol Gwasanaethau Cychwynnol a Chymunedol i Gymru'
- Mae hyn yn cynnwys:
  - Cefnogi gweithio ar y cyd â'n partneriaid mewn Awdurdodau Lleol a'r sector gwirfoddol i ddarparu gofal integredig

Gwaith mewn Ardaloedd Lleol

Mae gweithgaredd, monitro a chefnogaeth y contractwyr gofal cychwynnol hyn oddi wrth BIPBC trwy ein Huned Cefnogi Gofal Cychwynnol.

Gwella Iechyd a darparu gofal ardderchog .....

Gofal ag urddas

Yn 2011, oherwydd bod pobl hŷn yn mynegi nifer gynyddol o bryderon ynglŷn â gofal ysbyty, ymwelodd Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru â phob ysbyty llym yng Nghymru i edrych ar ofal pobl hŷn. Darganfu fod triniaeth rhai pobl hŷn yn annigonol a gwnaeth deuddeg argymhelliad ar gyfer gwelliant. Roedd yn rhaid i bob Bwrdd Iechyd yng Nghymru gynhyrchu cynllun gweithredu i fodloni'r argymhellion a chyflwyno adroddiadau cynnydd rheolaidd i Lywodraeth Cymru. Rydym wedi gwneud cynnydd da yn erbyn nifer o argymhellion ac mae nifer o brosiectau ar waith i sicrhau'r momentwm hwn. Y cam nesaf yw mesur deilliant y gwaith hwn.

Argymhelliad	Gweithredoedd BIPBC 2013-2014
Arweinyddiaeth	Gweithio mewn partneriaeth â phrifysgolion lleol i ddarparu rhaglen o ddatblygiad arweinyddiaeth i nyrsys.
Gofal dementia	Rydym yn cymryd rhan mewn rhaglen Datblygu Dementia ar draws y DU. Rydym yn defnyddio symbol pili pala arwahanol i roi gwybod i staff i ddilyn llwybr Gofal Dementia.
Gofal anymataliaeth	Rydym wedi cyflwyno Bwndel Gofal Anymataliaeth Cymru Gyfan, i gefnogi staff i wneud diagnosis a thrin anymataliaeth yn unol ag ymarfer gorau. Rydym yn gwybod bod angen i ni wneud yn well â'r defnydd o'r Bwndel Gofal hwn.
Preifatrwydd	Rydym wedi cyflwyno mesurau i sicrhau bod mwy o breifatrwydd i'n cleifion. Mae hyn yn cynnwys defnyddio arwydd "Gofal ar y Gweill". Hefyd, mae gwaith ailwampio ein safleoedd bellach yn sicrhau bod digon o ardaloedd preifat yn cael eu cynnwys.
Rhyddhad o ysbyty	Mae yna nifer o brosiectau i wella'r broses ryddhau, fel gweithdai i staff am gynllunio rhyddhau, monitro amser rhyddhau yn rheolaidd a rhesymau am ryddhau hwyr (ar ôl 5pm); ac arian ychwanegol i gyflogi ffisiotherapydd a therapydd galwedigaethol ar benwythnosau i gefnogi cynllunio rhyddhau a chynnydd.

Defnydd priodol o wirfoddolwyr	I gael gwybodaeth am wirfoddoli edrychwch ar ein Dogfen Dechnegol
Lefelau staffio i adlewyrchu anghenion pobl hŷn	Mae yna raglen recriwtio barhaus ar waith i sicrhau bod lefelau staffio nyrsys yn bodloni'r safon y mae'r Prif Swyddog Nyrsio wedi'i hargymell
Newidiadau mewn amgylchedd ward	Gwnaethom gomisiynu adolygiad o amgylcheddau ward gan arbenigwr o Brifysgol Bangor. Roedd yn edrych ar newidiadau syml i amgylcheddau ward i helpu pobl hŷn â dementia, fel ardaloedd â chodau lliw ac wynebâu cloc mawr. Dyma flaenoriaeth ar gyfer 2014, ac mae rhaglen ar waith ar draws yr holl wardiau i gleifion allanol i roi'r newidiadau hyn ar waith.
Cyfathrebu effeithiol	Mae dewis iaith yn cael ei phwysleisio mewn hyfforddiant urddas sy'n cael ei ddarparu i fyfyrwyr nyrsio a staff y Bwrdd Iechyd. Gwelliant diweddar yn y maes hwn yw prynu offeryn cyfathrebu a seiliwyd ar luniau ar gyfer cleifion â cholled synhwyrdd, anableddau dysgu neu ddementia.
Cofnodi barn am brofiad	Rydym wedi mabwysiadu nifer o ddulliau o ymdrin â mesur barn defnyddwyr y gwasanaeth (gwelwch dudalen 20).
Nodi ymarfer da a rhannu dysgu	Rydym wedi cyflwyno Storiâu Cleifion i agenda'r Bwrdd yn ystod y flwyddyn. Helpu i rannu dysgu a meysydd ar gyfer gwelliant.
Sgiliau a gwybodaeth staff	Rydym wedi ymrwymo i gyfarparu ein staff â'r sgiliau a gwybodaeth i ddelio a phobl hŷn, fel hyfforddiant Cydraddoldeb a Hawliau Dynol sy'n orfodol ar gyfer pob aelod o staff, a hefyd ymwybyddiaeth o ddementia a hyfforddiant urddas.

Gofal Amserol

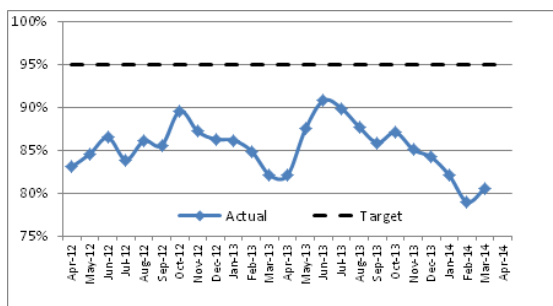
Oriau Agor Meddygion Teulu

Rydym yn gwybod bod gallu cael apwyntiad â Meddyg Teulu yn gyflym yn bwysig i'n cleifion. Rydym wedi bod yn gweithio'n agos â phractisau Meddyg Teulu ar draws Gogledd Cymru fel bod mwy o bractisau ar agor yn ystod oriau gwaith a bod mwy o apwyntiadau ar gael ar ôl 5pm yn y min nos. Y llynedd gwnaethom wella ein hamseroedd agor yn ystod oriau gwaith. Roedd 70% o bractisau ar agor o fewn awr o'u horiau craidd, sef 8.00 am i 6.30pm. Rydym wedi dangos gwelliannau o ran argaeledd pwyntiadau hwyrach hefyd, oherwydd bellach mae 94% o'n practisau'n cynnig apwyntiadau ar ôl 5pm. Rydym yn gwybod bod angen i ni fynd ymhellach ac rydym yn gweithio gyda phractisau Meddyg Teulu i wneud yn siŵr bod mwy o apwyntiadau ar gael yn ystod oriau craidd.

Adrannau Achosion Brys

Mae'r rhan fwyaf o'n cleifion yn dod i'n gweld trwy ymweld â'u Meddyg Teulu yn gyntaf, fodd bynnag weithiau bydd angen gofal brys arnynt oherwydd anaf, salwch difrifol neu gyflwr sydd eisoes yn bodoli sydd wedi gwaethygu'n gyflym. Rydym yn rhedeg amrywiaeth o wasanaethau i ofalu am y grŵp hwn o'n cleifion; gwasanaethau Meddyg Teulu y tu allan i oriau, gwasanaethau deintyddol brys, unedau mân anafiadau yn ogystal â'r un mwyaf hysbys; Adrannau Achosion Brys. Rydym yn gwybod ei bod yn bwysig i'n cleifion cael eu hasesu yn gyflym gan glinigydd cymwys a chael triniaeth briodol pan fydd ef/hi'n teimlo'n wael.

Dangoswyd gwelliant go iawn yn ystod rhan gynnar y flwyddyn, ond ar ddiwedd Mawrth 2014, cyflawnodd y Bwrdd Iechyd 80.6% yn erbyn y targed o 95%. Nid ydym yn cyflawni'r targed hwn ac rydym yn gwybod bod hyn yn achosi gofid i gleifion ar draws Gogledd Cymru. Yn gyffredinol, er gwaethaf ein hymdrechion yn y maes hwn, rydym wedi gwneud gwelliant cyfyngedig (1%) o'i gymharu â'r llynedd. Rydym yn gwybod ein bod yn gallu gwneud yn well i'n cleifion

Y Cwadrant Gofal Brys newydd yn Ysbyty Glan Clwyd

Mae'r siart yn dangos sut rydym ni wedi gwneud eleni o'i gymharu â'r llynedd. Ar ddechrau'r flwyddyn, gwnaethom ddechrau dangos rhai gwelliannau go iawn, tuag at ddiwedd y flwyddyn nid ydym yn gwneud cystal â'n cynlluniau. Rhwng mis Ebrill 2013 a mis Mawrth 2014 gwnaeth 2,685 o gleifion aros am fwy na 12 awr. Mae gwella'r profiad hwn i'n cleifion yn bwysig iawn i ni.

Dyma sefyllfa debyg iawn i'r ysbytai ar draws gweddill Cymru. Roedd ein perfformiad yn amrywio ar draws pob ysbyty ar draws Gogledd Cymru, a bu gwelliant yn amseroedd aros Ysbyty Gwynedd o'u cymharu â'r llynedd.

Rydym yn gweithio'n agos â'n partneriaid yn Ymddiriedolaeth Ambiwlans Cymru i leihau'r amser trosglwyddo ar gyfer ambiwlansys mewn ysbytai.

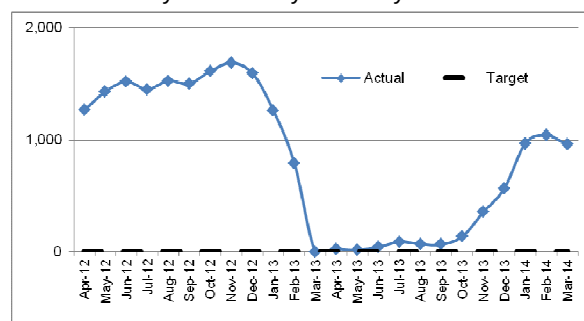

Amseroedd Aros ar gyfer Triniaeth

Mae lleihau faint o amser mae cleifion yn aros am unrhyw apwyntiad, bod hynny'n apwyntiad, prawf diagnostig, derbyniad ar gyfer llawdriniaeth, yn bwysig i ni, oherwydd ein bod yn gwybod bod aros yn cynyddu ansicrwydd ac yn achosi pryder i lawer o'n cleifion.

Yn ystod y deuddeg mis diwethaf rydym wedi gwario £3.7 miliwn ychwanegol ar leihau amseroedd aros i gleifion. Gyda'i gilydd, rydym wedi darparu mwy nag 1.05m o apwyntiadau, derbyniadau a phroffion. Gwnaethom redeg clinigau a sesiynau llawdriniaeth ychwanegol i drin mwy o gleifion. Er gwaethaf ein hymdrechion, mae'r sefyllfa wedi gwaethgu yn ystod y flwyddyn, a bu cynnydd yn nifer y cleifion sy'n aros mwy na 36 wythnos.

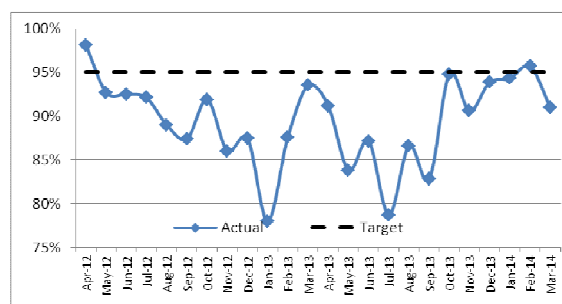
Cleifion RTT sy'n aros mwy na 36 wythnos

Rydym yn gwella sut rydym yn defnyddio ein theatrau llawdriniaeth fel ein bod yn gallu trin mwy o gleifion, a gwneud y defnydd gorau o'n cyfleusterau clinig cleifion allanol yn ein prif ysbytai a safleoedd ysbyty cymuned.

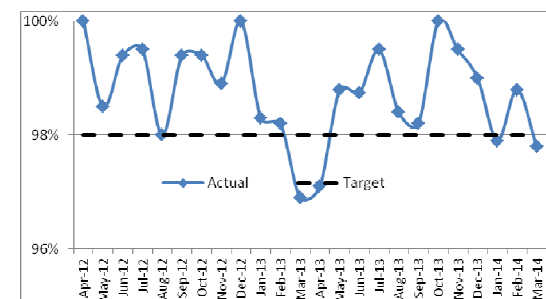
Amseroedd Aros ar gyfer Canser

Rydym bob amser yn gweithio i leihau amseroedd aros ar gyfer cleifion gydag amheuaeth, neu ddiagnosis, o ganser. Rydym yn gwybod bod cael diagnosis o ganser yn sioc, hyd yn oed pan fydd meddygon wedi rhybuddio bod hyn yn bosiblwydd. Rydym yn gweithio'n galed i wneud yn siŵr bod y cleifion hyn yn cael y profion a'r driniaeth ofynnol yn gyflym. Mae hyn yn golygu rhoi'r cyfle i'n cleifion ddeall y math o ganser sydd ganddynt, gwneud synnwyr o'r opsiynau triniaeth sydd ar gael, sgilleffeithiau posibl a deall y gefnogaeth mae gwasanaethau iechyd yn ei chynnig.

Ar ddiwedd mis Mawrth, gwnaethom drin 91.0% o gleifion a gyfeirwyd ag amheuaeth o ganser o fewn 62 diwrnod.

Gwnaethom lawer yn well yn erbyn y targed ar gyfer gleifion sy'n cael diagnosis dilynol o ganser. Ar gyfer y grŵp hwn, gwnaethom gyflawni'r targed o 10 yn y 12 mis diwethaf, ac ar ddiwedd mis Mawrth cafodd 97.8% o gleifion eu trin o fewn 31 diwrnod.

Rydym wedi gweithio'n galed i leihau amseroedd aros ar gyfer apwyntiadau cyntaf yn ystod y flwyddyn. Rydym wedi adolygu ein clinigau a'n prosesau er mwyn i gleifion gallu cael eu gweld gan feddyg â'r cymwysterau addas yn yr arbenigedd cywir yn gyflym.

Rydym wedi cynyddu nifer y cleifion sy'n cael eu sganio ar ein peiriannau CT a MRI ac rydym wedi trin cleifion endosgopi ychwanegol. Rydym hefyd yn ymgymryd â threialon clinigol newydd a fydd yn profi pa mor llwyddiannus mae cyffuriau newydd wrth drin cleifion canser.

Trin pobl fel unigolion

Profiad y claf

Mae'n bwysig bod ein cleifion, eu gofalwyr a'u teuluoedd yn gallu dweud wrthym am eu profiadau wrth ddefnyddio ein gwasanaethau. Mae'r adborth hwn, y da a'r drwg, yn caniatáu i ni ganmol staff am wneud gwaith da a hefyd gwneud gwelliannau pan fydd angen. Rydym yn casglu adborth mewn nifer o ffyrdd:

Cardiau sylwadau

Mae'r cardiau hyn ar gael mewn ardaloedd i gleifion mewnol a chleifion allanol mewn ysbytai ac maent yn ffordd o ennill sylwadau neu awgrymiadau. Ar gyfartaledd, byddwn yn derbyn 70 cerdyn y mis sy'n ddefnyddiol fel offeryn 'rhybuddio cynnar', sy'n rhoi gwybod i ni fod angen sylwi ar broblemau sy'n dod i'r amlwg ac ymateb iddynt yn gyflym.

Er enghraifft, gwnaethom newid amseroedd ymweld yn Ysbyty Glan Clwyd i sicrhau na fydd amseroedd pryd ac amseroedd ymweld yn gwrthdaro.

Storïau cleifion

Mae'r storïau hyn yn caniatáu i gleifion a/neu berthnasau ddweud wrthym sut mae'n teimlo i dderbyn gofal neu wasanaeth ac maent yn negeseuon grymus sy'n ein hatgoffa bod pob claf yn unigolyn a'r effaith gallwn ni gael ar eu bywydau.

Dyma enghreifftiau o gamau a gymerwyd yn dilyn storïau cleifion:

- ✓ Cryfhau cefnogaeth i famau sy'n bwydo ar y fron ar y ward plant

- ✓ Darparu arian i ailaddurno neu uwchraddio wardiau
- ✓ Ehoi dyddiaduron wrth ochr y gwely mewn Unedau Gofal Dwys er mwyn i berthnasau/staff gofnodi digwyddiadau

Arolygon cleifion

Arolwg Picker i gleifion mewnol a chleifion allanol

Yn ystod 2013 gwnaethom gyhoeddi canlyniadau dau arolwg ar raddfa fawr, wedi'u cynnal gan sefydliad annibynnol, yn cynnwys bron i 4,000 o bobl a oedd wedi bod yn glaf mewnol neu'n glaf allanol.

“Ni allaf roi digon o ganmoliaeth i'r staff am y gofal a'r ystyriaeth gwnaethant roi i'r cleifion oedrannus ar wardiau Erddig a Morris. Mae'r cleifion hynny â Dementia yn cael eu tri nag urddas (Ffynhonnell: Cerdyn Sylwadau, Rhagfyr 2013)

Arolwg Eich Profiad Chi o'r GIG

Cafodd yr arolwg Cymru Gyfan ei gyflwyno gan Lywodraeth Cymru i sicrhau bod cleifion yn gallu darparu adborth am eu gofal. Gwnaethom ei gyflwyno yn y wardiau cleifion mewnol i ddechrau yn ein tri ysbyty dosbarth cyffredinol, ac yn ein prif glinigau i gleifion allanol ym mis Awst 2013.

Beth ydym ni'n gwneud i wella profiadau cleifion?

Rydym wedi sefydlu grwpiau gwaith i weithredu i wella meysydd o bryder a nodwyd yn yr arolygon, er enghraifft:

- Mae gwaith recriwtio nyrsys ychwanegol yn parhau
- Mae'r Adrannau Cleifion Allanol a Damweiniau ac Achosion Brys wedi cael eu hatgoffa i sicrhau bod amseroedd aros yn cael eu diweddarau ar yr hysbysfyrddau mewn ystafelloedd aros
- Rydym yn rhedeg gweithdai cynllunio rhyddhau ar gyfer staff i rannu gwybodaeth a darparu diweddariadau am newidiadau pwysig mewn perthynas â rhyddhau cleifion
- Mae gwirfoddolwyr wedi cael eu recriwtio ac mae'r rhain yn chwarae rôl hanfodol ym mhrofiad y claf

“Roedd y staff yn brysur iawn, nid oedd hyn yn cyfaddawdu gofal ond roeddwn i’n teimlo y byddent yn cael budd o gael staff ychwanegol i leddfu eu llwyth gwaith” (Ffynhonnell: Arolwg Profiad o’r GIG, Hydref 2013)

Cefnogi Gofalwyr

Yn 2010, cyflwynodd Llywodraeth Cymru gyfraith newydd o'r enw'r Mesur Gofalwyr. Mae'n rhoi dyletswydd arnom i wneud yn siŵr bod anghenion gofalwyr yn cael eu diwallu. Rydym wedi cynhyrchu Strategaeth Gwybodaeth ac Ymgynghori Gofalwyr Gogledd Cymru <http://www.wales.nhs.uk/sitesplus/861/opendoc/225001> mewn partneriaeth â'r chwe awdurdod lleol a sefydliadau cefnogi gofalwyr y trydydd sector. Mae'n manylu ar sut fyddwn yn nodi gofalwyr cyn gynted â phosibl ac yn rhoi'r wybodaeth a chefnogaeth ofynnol iddynt.

Hanfodion Gofal

Mae'n rhaid i bob Bwrdd Iechyd fesur ei berfformiad yn erbyn 12 safon fel rhan o archwiliad cenedlaethol bob blwyddyn.

Cynhaliwyd arolwg o gleifion ym mis Tachwedd 2013. Roedd 1,086 o gleifion o bob ward yn gysylltiedig â hyn, yn ogystal ag adrannau Damweiniau ac Achosion Brys, prif ardaloedd cleifion allanol ac unedau dydd. Yn gyffredinol, dywedodd 87 y cant o gleifion eu bod yn fodlon â'u profiad o ofal.

Gwnaethom nodi themâu cyffredin yn deillio o'r arolygon hyn. Ymhlith y meysydd lle byddai cleifion yn hoffi gweld gwelliannau mae:

- hylendid dwylo;
- lleihau amseroedd aros ar gyfer apwyntiadau cleifion allanol;
- staff i roi gwybod i gleifion y rheswm am amseroedd aros hir;
- dylai gwybodaeth ysgrifenedig fod yn glir a hawdd ei deall.
- sŵn gyda'r nos

Gallwch ddod o hyd i gopi o'r adroddiad llawn yma: [Hanfodion Gofal](#)

Bodddhad cleifion ac urddas a pharch mewn Gwasanaethau Meddyg Teulu

Mae data a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru o Arolwg Cenedlaethol Cymru 2012/13 yn dangos mai pobl yn byw yng Ngogledd Cymru oedd â'r cyfraddau uchaf o foddhad â gofal MT yng Nghymru (92 y cant).

Pobl sy'n byw yng Ngogledd Cymru rhoddodd y sgôr uchaf (72 y cant) am rwyddineb gwneud apwyntiad cyfleus â Meddyg Teulu.

Roedd y sgoriau a roddwyd gan bobl sy'n yng Ngogledd Cymru a gytunodd eu bod wedi cael eu trin ag urddas a pharch yn ystod eu hapwyntiad â Meddyg Teulu yn cymharu'n ffafriol â phob Bwrdd Iechyd sef 97 y cant.

"Overall the treatment could not be faulted. Staff were kind and caring and the constant checking on our condition was first class."

(Ffynhonnell: Archwiliad hanfodion Gofal, Tachwedd 2013)

Gweithio i Wella

Fel Bwrdd Iechyd, rydym yn ymdrechu i ddarparu gofal a thriniaeth ddiogel ac ansawdd uchel i bawb bob amser, ond weithiau bydd pethau'n mynd o chwith a byddwn yn gadael ein cleifion i lawr.

Os bydd hyn yn digwydd byddwn yn ymateb i'r pryderon (cwynion, hawliadau a digwyddiadau difrifol) a godwyd yn unol â Rheoliadau 'Gweithio i Wella' (PTR). Y nod yw 'ymchwilio unwaith, ymchwilio yn dda' gan sicrhau bod y pryder yn cael y driniaeth gywir, y tro cyntaf, er mwyn atal iddo ailddigwydd.

Fodd bynnag, yn 2013/14 sylweddolodd y Bwrdd Iechyd nad oeddem yn cefnogi cleifion mewn modd amserol. Ymgwymerodd Swyddfa Archwilio Cymru ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru ag adolygiad ar y cyd o systemau Llywodraethu, a thynnodd sylw at y ffaith bod y Bwrdd Iechyd yn methu o ran ei rwymedigaethau dan PTR a bod angen aildrefnu'r holl strwythur a phroses.

Roedd gennym ormod o gŵynion lle nad oedd yr ymateb terfynol wedi cael ei anfon o fewn y 30 diwrnod disgwyledig ac mewn llawer o achosion roedd ymatebion hyd at flwyddyn yn hwyr, ac roedd nifer llai yn aros dros flwyddyn.

Comisiynodd y Cyfarwyddwr Nyrsio a Bydwreigiaeth newydd adolygiad allanol a gynhaliwyd yn ystod Hydref 2013, a darparodd amrywiaeth o argymhellion i wella'r systemau a phrosesu ac amseroldeb ymatebion i gleifion a'u teuluoedd.

Cwynion

Mae staff yn ymdrechu i ddatrys pryderon y mae cleifion / defnyddwyr y gwasanaeth, a'u gofalwyr / perthnasau, yn eu codi wrth iddynt gael eu codi. Yn 2013/14, cofnododd y Bwrdd Iechyd 2218 pryder a gafodd eu datrys 'yn y fan a'r lle'. Fodd bynnag, roedd rhai cleifion / defnyddwyr gwasanaeth, eu gofalwyr / perthnasau yn dewis gwneud cwyn ffurfiol.

Yn 2013/14, derbyniwyd 1743 o gŵynion, cynydd o 144 (9%) ers y flwyddyn flaenorol.

Rydym yn parhau i ymdrechu i ymateb i gŵynion o fewn yr amserlenni y cytunwyd arnynt.

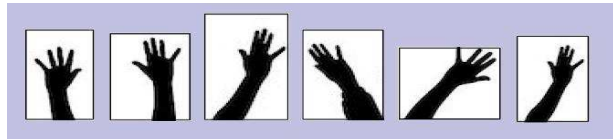
Dyma faes o her sylweddol i'r Bwrdd Iechyd ac rydym wedi methu â chydymffurfio â'r safon eleni.

Gwnaethom gyflwyno arweinyddiaeth ychwanegol â Chyfarwyddwr Sicrhau Ansawdd Dros Dro i ganolbwyntio ar y gwelliannau gofynnol a thrwy hynny cefnogi'r Grwpiau Rhaglen glinigol ac mae'r tîm pryderon Corfforaethol wedi gwneud cynnydd ond mae hyn wedi bod yn araf.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i roi blaenoriaeth ar ddatrys y cwynion sy'n aros a hefyd delio â'r cwynion newydd sy'n cyrraedd y Bwrdd Iechyd.

Ein Staff

Arolwg Staff BIPBC

Yn dilyn yr Arolwg Staff ar ddechrau 2012/13, ymgwymerwyd â nifer o weithredoedd yn ystod y flwyddyn gan gynnwys:

- ✓ Penodi hyrwyddwr Boddhad Staff i arwain y cynllun gweithredu ac adrodd i'r Bwrdd am gynnydd
- ✓ Datblygiad rôl cynrychiolwyr cydraddoldeb undebau llafur
- ✓ Gwella'r broses werthuso, Cyflwyno cod ymddygiad ac ymddygiadau arwain disgwyledig ar gyfer rheolwyr
- ✓ Cryfhau'r Polisi Chwythu'r Chwiban trwy gyflwyno system adrodd 'hafan ddiogel'

Byddwn yn parhau i weithio â staff i wneud yn siŵr bod staff yn hapus i weithio yma ac yn darparu gofal ardderchog.

Gweithlu diogel

Pa bynnag adran neu wasanaeth byddwch yn mynychu, rydych eisiau bod yn sicr bod yna ddigon o staff wedi'u hyfforddi'n briodol i ofalu amdanoch.

Mae cael y nifer gywir o staff yn ein helpu i roi gofal tosturiol, o ansawdd uchel. Rydym yn gwneud cynnydd o ran ein hymrwymiad i nodi dulliau i asesu lefelau staffio diogel ar gyfer pob aelod o staff clinigol a heb fod yn glinigol.

Rydym eisiau system sy'n rhoi darlun cywir i ni o'r cymysgedd sgiliau a staff mewn unrhyw adran neu ward a sut mae hyn yn ymwneud ag anghenion y claf.

Er enghraifft, cymysgedd sgiliau a nifer gywir o:

- Nyrsys, bydwagedd ac ymwelwyr iechyd i ddarparu gofal diogel i'n holl gleifion o ddydd i ddydd
- Fferyllwyr i ddarparu meddyginiaeth i gleifion
- Fflebotomwyr i ymdopi â'r galw am brofion gwaed fel ni fydd oedi i gleifion wrth gael y driniaeth sydd ei hangen arnynt

Gweithlu Meddygon Teulu

Un o'r meysydd o bryder mwyaf i ni yn ystod 2013/14 oedd yr anhawster cynyddol wrth recriwtio a chadw Meddygon Teulu.

Niferoedd Meddygon Teulu

Mae gwybodaeth o ddechrau'r llynedd yn dangos i ni fod 641 o Feddygon Teulu yng Ngogledd Cymru, disgrifiwyd bod 422 ohonynt yn contractwyr, ac roedd y 219 sy'n weddill mewn rolau fel locymau, cofrestryddion a Meddygon Teulu ar gyflog. Mae nifer y Meddygon Teulu dros 50 oed yn amrywio o 31 y can ar Ynys Môn i 61 y cant yn Nwyfor

Gwirfoddolwyr

Mae yna nifer o sefydliadau gwirfoddol sy'n darparu gwasanaethau i'r Ysbyty fel Cyng rhair y Cyfeillion, y Gwasanaeth Gwirfoddol Brenhinol, Cymorth Cancer Macmillan a'r Groes Goch. Yn ychwanegol at y sefydliadau hyn, mae'r Bwrdd Iechyd yn recriwtio gwirfoddolwyr yn uniongyrchol.

Mae'r rolau hyn yn rhan hanfodol o'n gweithlu ac yn cefnogi cleifion, gofalwyr a'r cyhoedd bob dydd, ac rydym yn parhau i fod yn ddiolchgar iawn iddynt. Rydym wedi manylu ar eu rolau yn fwy manwl yn y ddogfen dechnegol y gallwch ei chyrraedd trwy'r ddolen ganlynol:

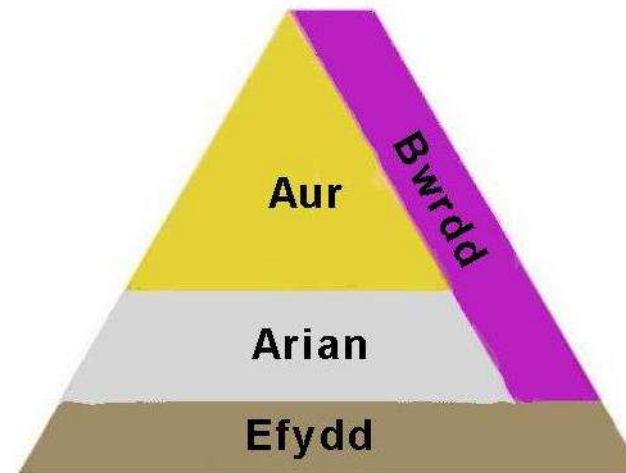
<http://www.wales.nhs.uk/sitesplus/61/page/40903>

Hyfforddiant Gwella Ansawdd

Rydym wedi datblygu hyfforddiant Gwella Ansawdd Gyda'n Gilydd (Improving Quality Together 'IQT') helaeth ar draws Gogledd Cymru.

Mae IQT yn helpu ein staff i chwarae rhan hanfodol wrth drawsnewid GIG Cymru i'r gwasanaeth y mae pobl ei angen. Rydym wedi cyflwyno Prosiect Gwella a seiliwyd ar IQT ar gyfer Gwobrau'r GIG 2014. Bydd pedair lefel o raglenni addysgol ar gael sef efydd, arian, aur a lefel Gweithredol.

Edrych ymlaen

Yn y cyflwyniad i'r Datganiad Ansawdd Blyneddol, rydym wedi bod yn agored iawn ynglŷn â'r gwelliannau y mae angen eu gwneud ac felly'r cam cyntaf ar y siwrnai wrth i ni wella ansawdd yw bod yn glir ac agored ynglŷn â'r safon gofal gall cleifion a defnyddwyr y gwasanaeth ei disgwyl.

Rydym yn cydnabod trwy'r Datganiad Ansawdd Blyneddol hwn, er bod llawer o'r gofal a ddarparwyd ar draws BIPBC yn bodloni'r safonau gofynnol, ac mewn llawer o achosion yn rhagori ar y safon cytunwyd arni, yn anffodus nid yw rhai agweddau ar ofal wedi bodloni'r safonau gofal disgwyledig neu ofynnol bob amser. Mae hyn wedi arwain at oedi a hepgoriadau mewn gofal a deilliannau gofal llai na'r gorau a phrofiad gwael i'r claf. Mae Strategaeth Gwella Ansawdd yn cael ei therfynu a bydd yn cael ei hystyried i'w chymeradwyo yng nghyfarfod y Bwrdd Iechyd ym mis Medi.

Strategaeth sy'n sefydlu ein huchelgais ar gyfer Gwella Ansawdd

Gweithredu ein strategaeth gwella ansawdd yw ein prif flaenoriaeth - rydym yn gwybod bod gwella ansawdd ein gwasanaeth wrth galon fod yn Fwrdd Iechyd Integredig llwyddiannus a chynaliadwy. Er mwyn i ni ddarparu ein Strategaeth, mae'n rhaid i ni wella pob un o dri dimensiwn ansawdd:

- Profiad y claf
- Diogelwch ein gwasanaethau i wella deilliannau iechyd
- Ansawdd deilliannau sy'n cael eu darparu trwy ragoriaeth glinigol

Mae amcanion amlwg blwyddyn ar flwyddyn yn cefnogi ein Strategaeth Gwella Ansawdd (QIS) ar draws y 3 maes hwn i sicrhau bod ansawdd yn fusnes i bawb yn y Bwrdd Iechyd ac yn adlewyrchu ein hymrwymiad i ddatblygu gwasanaeth di-dor ar gyfer y boblogaeth rydym yn ei gwasanaethu. Rydym hefyd yn gwybod ei bod yn hanfodol bod yn agored â'r cyhoedd rydym yn eu gwasanaethu er mwyn adeiladu'r hyder yn ein gwasanaethau.

Fel Bwrdd Iechyd Integredig, byddwn yn canolbwyntio yn gyfartal ar hybu iechyd ein poblogaeth yn ogystal â diogelwch a gwella profiad eu gofal. Bydd y Fframwaith Ansawdd a Deilliannau (QOF) yn cael ei ddefnyddio i gyflawni gwelliannau ansawdd mewn gofal a ddarparwyd gan Feddygon Teulu.

Mae meysydd y QOF wedi'u cynnwys yn y strategaeth hon a bydd y deilliannau'n cael eu cyhoeddi bob blwyddyn (www.mylocalhealthservice.wales.gov.uk). Gan barhau i ddefnyddio canllawiau cenedlaethol ac offer ymarfer gorau, byddwn yn datblygu a gwella'r gofal a ddarparwyd yn BIPBC ac yn monitro'r deilliannau clinigol yn ogystal ag amrywiaeth o ddulliau adborth profiad y claf a ddatblygwyd fel fframwaith ymarfer gorau wrth ofalu am gleifion.

Beth fyddwn yn ei wella ac i ba raddau?

Rydym yn rhagweld, trwy ddatblygu a gweithredu'r Strategaeth Gwella Ansawdd, a thrwy nodi gwasanaeth clinigol blynyddol uchelgeisiol “*Cynlluniau Datblygu Ansawdd*”, byddwn yn cyflawni gwelliannau pellach o ran ansawdd clinigol a diogelwch cleifion dros y tair blynedd nesaf. Cyflawni gwelliannau parhaus o ran profiad y claf â'r nod: **“Ei wneud yn iawn y tro cyntaf, bob tro, ar gyfer pob un o'n defnyddwyr gwasanaeth, cleifion allanol a chleifion mewnol”** Yn unol â thystiolaeth:

- Adborth cleifion amser real yn yr **20%** uchaf o berfformiad â gweithredoedd clir yn cael eu harddangos yn y 5 maes pwysicaf lle nad yw profiad y gorau gallai fod a gwneud y gwelliannau hynny wrth i gleifion barhau i fod yn ein gofal
- Bodloni safonau isafswm Llywodraeth Cymru o ran glanhau a rhagori arnynt
- **90%** o gleifion mewnol ac allanol yn barnu bod eu gofal yn “ardderchog” yn gyffredinol
- **90%** o ofal cleifion mewnol ac allanol yn gallu arddangos ymwneud gofalmwyr a chleifion mewn penderfyniadau a darpariaeth gofal

Gofal Heb ei Drefnu:

- Cyflawni deilliannau clinigol ymarfer gorau cyffelyb yn gyson ar draws pob gwasanaeth
- Sicrhau bod **100%** o'r holl gleifion yn cyflawni eu hamseroedd aros a mynediad cenedlaethol Cymru
- Cyflawni'r safon 31 diwrnod (**98%**) a chyfeiriad safonol 62 diwrnod i driniaeth (**95%**) ar gyfer cleifion Canser

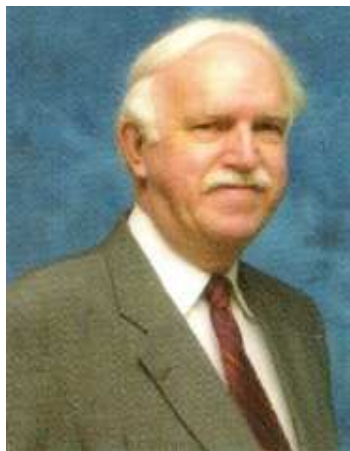
Gofal Heb ei Drefnu:

- Cael gwared ar arosiadau dros 12 awr yng nghyfleusterau gofal brys pob ysbyty (DacAB)
- Cael gwared ar arosiadau Ambiwylans dros 1 awr (amser trosglwyddo)
- **95%** o gleifion yn treulio llai na 4 awr yng nghyfleusterau gofal brys pob ysbyty o gyrraedd heb eu derbyn, eu trosglwyddo neu eu rhyddhau
- Cael eich adolygu gan arbenigwr cyn pen 1 awr o gais
- Os bydd penderfyniad i dderbyn claf, yna derbyniad i wely cyn pen 4 awr

Cyflawni lefelau uchel o ddiogelwch cleifion erbyn 2017 yn unol â thystiolaeth gostyngiad mewn cyfraddau marwolaeth cleifion, wedi'i gefnogi gan:

- Cael gwared ar ddoluriau gwasgu ‘gellir eu hosgoi’ mewn ysbyty ar radd 3 a 4 erbyn 2017
- Gostyngiad 80% o ran codymau cleifion mewnol sy'n arwain at niwed erbyn 2017
- Mae meini prawf adrodd gorfodol ar waith ar gyfer bacteraemia Staffylococws awrews sy'n gwerthsefyll Methicillin (MRSA), Staffylococws awrews sy'n sensitif i Fethicillin (MSSA) a Clostridium Difficile a bydd y rhain yn gostwng yn unol â thargedau cenedlaethol ac yn rhagori ar y targed cenedlaethol yn ystod y 3 blynedd

Datganiad oddi wrth Gyngor Iechyd Cymuned Gogledd Cymru

Fel sefydliad annibynnol sy'n cynrychioli buddiannau cleifion a'r cyhoedd yn y Gwasanaeth Iechyd Gwladol, mae'r Cyngor Iechyd Cymuned (CIC) yn croesawu cyhoeddiad Datganiad Ansawdd Blynnyddol.

Mae rôl y CIC yn amrywiol. Fel rhan o'i rôl, mae'n ceisio barn cleifion a'r cyhoedd ar wasanaethau iechyd lleol; yn cyflwyno'r barnau hyn i reolwyr y gwasanaethau hynny; yn arolygu safleoedd y GIG ac yn awgrymu gwelliannau lle bo angen; ac yn cefnogi pobl sy'n dymuno cwyno am ofal y GIG trwy ei wasanaeth eiriolaeth annibynnol. Mae'n rhaid i'r GIG ymgynghori â'r CIC ynglŷn â newidiadau mewn gwasanaethau lleol a chenedlaethol ac mae'r CIC yn gweithio i sicrhau bod profiadau pobl o wasanaethau yn cael eu hystyried pan fydd y Bwrdd Iechyd yn cynllunio a darparu gwasanaethu.

Yn yr holl waith hwn, mae'r CIC yn ceisio helpu i sicrhau darpariaeth gwasanaethau iechyd o ansawdd.

Ar hyd y flwyddyn, mae'r CIC wedi gweithio i helpu'r Bwrdd Iechyd i ddeall anghenion, safbwyntiau a phrofiadau pobl leol mewn perthynas â'u gofal iechyd - ac mae wedi darparu sefydliad annibynnol i alluogi pobl i wneud hyn. Mae'r CIC yn parhau i fonitro ymdrechion y Bwrdd Iechyd i gynnwys pobl a darparu gwybodaeth iddynt am ei gynigion a gweithrediad ei gynllun. Mae manylion ein gwaith, gan gynnwys adroddiadau "Bugwatch", adroddiadau Amgylchedd Cleifion mewn Ysbytai Cymru-gyfan a'n hadroddiad blynnyddol ar gael yn rhwydd yn www.bcchc.org.uk

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ceisio barn y CIC ar gynnwys a chyflwyniad y Datganiad. Mae aelodau Pwyllgor Gweithredol y CIC wedi cynnig sylwadau ar ddrafftiau cynnar y Datganiad ac rwyf i a'r Prif Swyddog wedi cyfarfod â'r Bwrdd Iechyd i sicrhau bod y Datganiad yn cwmpasu'r materion sy'n bwysig i bobl sy'n defnyddio'r gwasanaeth.

Gordon Donaldson, Cadeirydd, Cyngor Iechyd Cymuned Gogledd Cymru